

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 2526 від 04.12.2019
Народні депутати України
О. Копанчук та інші

ВИСНОВОК

**на проект Закону України «Про внесення змін до
Бюджетного кодексу України (щодо фінансування заходів
соціально-економічної компенсації ризику населення,
яке проживає на території зони спостереження)»**

У законопроекті шляхом внесення змін до ст. ст. 29, 30 Бюджетного кодексу України (далі – БК) пропонується зі складу доходів загального фонду державного бюджету виключити *збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження*, та зараховувати його у повному обсязі до доходів спеціального фонду державного бюджету із подальшим цільовим спрямуванням на надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження.

Ухвалення зазначених змін, як зазначено у доданій до проекту пояснювальній записці, надасть «належне фінансове забезпечення для реалізації заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, сприятиме посиленню соціального захисту населення зон спостереження та подальшому соціально-економічному розвитку регіонів, на територію яких поширюється зона спостереження атомних електростанцій державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»».

Головне управління в цілому підтримує спрямованість законопроекту на узгодження норм БК та Закону України «Про використання ядерної енергії та

радіаційну безпеку» (далі – Закон) у частині забезпечення цільової природи збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення та використання отриманих від нього коштів.

Зокрема, відповідно до положень ч. 1 ст. 12¹ та ч. 1 ст. 12² Закону «фінансування заходів щодо соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, здійснюється із спеціального фонду Державного бюджету України за рахунок збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження» та «кошти від збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, спрямовуються у вигляді субвенції із спеціального фонду Державного бюджету України до спеціальних фондів бюджетів обласних, районних, міських рад монофункціональних міст - супутників ядерних установок і підприємств з видобування і переробки уранових руд, на територію яких поширюються відповідні зони спостереження платників збору, і розподіляються між цими бюджетами» у певному співвідношенні.

Проте на 2019 та 2020 роки дія цих положень була призупинена законами України про Державний бюджет України на відповідний рік. При цьому в обґрунтуваннях до статей проектів законів України про Державний бюджет України на ці роки Кабінет Міністрів України свою пропозицію щодо призупинення дії зазначених положень Закону пояснював саме тим, що норми зазначених статей Закону щодо зарахування збору до спеціального фонду державного бюджету суперечать Бюджетному кодексу України, згідно з яким зазначений платіж зараховується до загального фонду¹.

Відтак пропозиція проекту спрямована на усунення такої невідповідності.

Водночас, на наш погляд, щодо внесеної законодавчої пропозиції доцільно було б надати додаткове фінансово-економічне обґрунтування з огляду на таке.

У пояснювальній записці до проекту зазначається, що «Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» передбачено доходи від збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, на суму 425731,5 тис. грн. Відповідно до фінансового плану державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» на 2019 рік, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 221-р, дохід від збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, складе 550 348 тис. грн. В той же час, відповідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» лише 137499,5 тис. грн. буде спрямовано у вигляді субвенції (код 2761350) безпосередньо для здійснення заходів щодо компенсації, *це близько*

¹ Джерело: (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64598;
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66853)

30% від загальної суми відповідного збору, що не забезпечує реальну потребу в коштах».

У даному випадку наводиться лише співвідношення коштів, які спрямовуються у вигляді субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію соціально-економічного ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, та загальної суми коштів, що надійшли до державного бюджету від збору. *Проте не зазначається обсяг реальної потреби в коштах, що є більш важливим з точки зору повноти фінансування відповідних видатків (включаючи їх деталізацію) за рахунок коштів від збору.*

З цього приводу зазначимо, що такі видатки, зокрема, відповідно до Порядку та умов на надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 № 91, включають:

«реалізацію проектів нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту, в тому числі виготовлення проектної документації, захисних споруд цивільного захисту, технічну інвентаризацію, яких проведено відповідно до законодавства;

закупівлю засобів індивідуального захисту органів дихання та препаратів стабільного йоду;

навчання населення користуванню об'єктами спеціальної соціальної інфраструктури та засобами індивідуального захисту органів дихання;

фінансування у разі потреби об'єктів спеціальної соціальної інфраструктури, у тому числі реалізація проектів будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонту таких об'єктів, зокрема навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, об'єктів житлово-комунального господарства, автомобільних доріг, систем зв'язку;

погашення кредиторської заборгованості, що утворилася за субвенцією у попередніх роках і зареєстрована органами Казначейства».

Відтак вбачається доцільним надати інформацію щодо потреби в коштах по кожному із зазначених напрямів видатків у динаміці хоча б за кілька останніх років. Така інформація є важливою, з огляду, зокрема, на те, що, принаймні, упродовж останніх трьох (2018-2020) років при планових показниках надходжень від збору в розмірі відповідно 391,2; 425,7; 441,4 млн. грн. планові щорічні показники розміру субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію соціально-економічного ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, залишалися незмінними – 137,5 млн. гривень. Водночас автори проекту стверджують про недостатність таких коштів, що значно обмежує фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (п. 1 пояснювальної записки).

Враховуючи викладене, а також, виходячи з вимог п. 6 ст. 116 Конституції України та ст. 42 БК, за якими розробку та забезпечення

виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України віднесено до повноважень Кабінету Міністрів України, для прийняття виваженого рішення щодо внесеного законопроекту доцільно отримати експертний висновок Уряду.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Н. Пархоменко, І. Кругул

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01

Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/23811 від 03.04.2020

51106